

ประเด็นความรู้ ด้านการวิจัย เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย

สรุปสาระสำคัญ

ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้เข้าร่วมโครงการ โดยได้พูดถึงประสบการณ์การทำวิจัยและเทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย เพื่อเสนอขอทุนวิจัยจากแหล่งทุนต่างๆ

เทคนิคการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย

- คุณนโยบายยุทธศาสตร์ วิเคราะห์กรอบการให้งบประมาณจากแหล่งทุน
- มีการเตรียมตัวหาหัวข้อไว้ก่อน ดู Literature review วิเคราะห์ว่าทำได้หรือไม่ จากนั้นลองทำว่าทำได้หรือไม่ ดูผลที่ได้ มองหาแหล่งทุนที่จะเสนอและวิเคราะห์ว่าผู้ให้ทุนมีความต้องการอะไร
- การเขียน Research experience ของตนเองลงไป ใน Literature Review ของโครงการวิจัยจะทำให้ผู้ประเมินโครงการวิจัยมีความมั่นใจว่าผู้ขอทุนมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่เสนอขอทุนมากขึ้น ทั้งนี้หากโครงการนั้นเป็นเรื่องใหม่หรือผู้ขอทุนยังมีประสบการณ์ไม่มาก ควรใส่ชื่อบุคคลที่เรามี connection ด้วยซึ่งมีความเชี่ยวชาญ เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้สนับสนุนทุนว่าเราจะทำให้สำเร็จได้
- ดูวัตถุประสงค์และความต้องการของผู้ให้ทุน

ส่วนประกอบที่สำคัญของการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัย

1. ชื่อโครงการวิจัย

- การตั้งชื่อควรตั้งให้เหมาะสม สั้น กระชับ ชัดเจน ตรงประเด็น สะท้อนตัวแปรที่ศึกษาและวิธีวิจัยในงานวิจัยนั้น และสื่อถึงสิ่งที่กำลังจะทำ
- ในบางครั้งอาจบ่งชี้ถึงเทคนิคที่ใช้ในงานวิจัยเพื่อให้ชื่อโครงการน่าสนใจมากขึ้น
- ชื่อเรื่องวิจัย ควรสะท้อนว่างานวิจัยนี้ศึกษาอะไร อย่างไรและที่ไหน
- มีความน่าสนใจ โดดเด่น ตอบสนองความต้องการและเกิดประโยชน์ต่อสังคม
- ชื่อตรงกับความต้องการของหน่วยงานหรือแหล่งสนับสนุนทุนวิจัย

2. ความเป็นมาและความสำคัญ

- ชี้ถึงปัญหาซึ่งอาจได้มาจากการสำรวจความต้องการเบื้องต้นของชุมชนหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องที่เป็นจริง
- ใช้เทคนิคสามเหลี่ยมคว่ำ เริ่มจากภาพใหญ่ลงไปสู่ภาพย่อย

- อ้างอิงผลงานวิจัยที่เคยทำมาก่อน แล้วจึงระบุสาเหตุที่เราดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ ไม่เขียนลอยๆ ทำการต่อยอดว่างานวิจัยมีอะไรใหม่
- เขียนถึงผลที่เราจะได้รับคืออะไร มีผลกระทบอะไรบ้าง มีผลลัพธ์อย่างไร
- การกล่าวถึงปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหา และเพราะเหตุใดจึงได้เลือกแนวทางการแก้ปัญหานั้น
- สามารถอ้างตำรา นักวิชาการต่างๆ นโยบายระดับประเทศ แผนเศรษฐกิจ ฯลฯ ที่สอดคล้องกับงานวิจัย
- กล่าวถึงประโยชน์ในงานวิจัยในแง่มีผลในเชิงเศรษฐกิจ

3. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

- นิยามเขียนเป็นประโยคบอกเล่า ให้ขึ้นต้นประโยคด้วยคำว่าเพื่อ แล้วตามด้วยกริยาว่าจะทำอะไร
- มีความกระชับ ชัดเจน
- เขียนให้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง และสมมติฐาน (ถ้ามี)
- อย่าเขียนกว้างเกิน หรือลึกเกินจนไม่สามารถทำได้
- การใช้วัตถุประสงค์เป็นทางเสียกำกับตลอด เพื่อใช้ในการกำกับทิศทางในการทำงานวิจัย (นักวิจัยตอบวัตถุประสงค์ได้ไม่ครบตามที่เขียนไว้)
- ต้องครอบคลุมชื่อเรื่อง
- กรณีเชิงปริมาณ ควรเขียนอ้างอิงสถิติที่ใช้ เช่น เพื่อเปรียบเทียบ เพื่อหาความสัมพันธ์
- กรณีเชิงคุณภาพ เขียนเป็นประโยคบอกเล่า จะไม่มีการระบุสถิติ ไม่มีสมมติฐาน
- กรณีที่เป็นการวิจัยผสมผสาน จะเขียนวัตถุประสงค์ให้ครอบคลุม
- ไม่เขียน “เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปของประชากร...” (กรณีงานวิจัยเชิงสำรวจ)
- การเขียนลำดับข้อวัตถุประสงค์เขียนตามลำดับความสำคัญของการดำเนินการวิจัย

4. ขอบเขตทำวิจัย

- การเขียนบรรยายว่าขอบเขตของการศึกษาคำนี้ครอบคลุมในเรื่องใดบ้าง ต้องครอบคลุมวัตถุประสงค์ทุกข้อ
- ระบุสถานที่ กลุ่มประชากรเป็นใครบ้าง มีจำนวนเท่าใด อยู่ที่ไหน เนื้อหาอะไรบ้าง เก็บในช่วงไหน

5. กรอบแนวคิด

- ความตรงประเด็นพิจารณาได้จากเนื้อหาสาระของตัวแปรและระเบียบวิธีที่ใช้ในการศึกษาต้องครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ความง่ายและไม่สลับซับซ้อน ควรเลือกทฤษฎีที่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ที่ต้องการศึกษาได้ จำนวนตัวแปรและรูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่มีอยู่ในทฤษฎีไม่ซับซ้อน ความสอดคล้องกับความสนใจ เนื้อหาสาระเกี่ยวกับตัวแปรหรือความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสอดคล้องกับความสนใจของผู้วิจัย ความมีประโยชน์เชิงนโยบาย คำนึงถึงประโยชน์ทางด้านนโยบายหรือการพัฒนาสังคม การศึกษาผู้วิจัยจึงควรเลือกตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

- แบบพรรณนาหรือบรรยาย เป็นการเขียนบรรยายเพื่อให้เห็นว่า ในการวิจัยนี้มีตัวแปรอะไรบ้าง ที่สำคัญเกี่ยวข้องกับปัญหาหรือประเด็นของการวิจัย ตัวแปรเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างไร มีเหตุผลหรือทฤษฎีอะไรมาสนับสนุน
- แบบแผนภาพ แผนภาพที่แตกต่างกันช่วยให้เกิดความชัดเจนมากขึ้นว่าผู้วิจัยมีความคิดอย่างไร เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรผู้วิจัยที่มีตัวแปรเดียวกันจำนวนเท่ากันอาจมีแนวความคิดแตกต่างกัน
- การบรรยายและนำเสนอสรุปเป็นแผนภาพ

6. ทบทวนวรรณกรรม

เสนอแนวคิดตามทฤษฎี แบ่งเป็นหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยลงไปให้สอดคล้องและตรงกับเรื่องที่ศึกษา (ไม่ควรนำเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับการวิจัยมาเขียนไว้) อธิบายปัญหาหรือสถานการณ์ที่ยังมีข้อสงสัย และความรู้ที่เป็นปัจจุบันในหัวข้อที่วิจัย เขียนสรุปมาย่อๆ ต้องอ้างอิงในเนื้อหาด้วย ไม่ใช่อ้างอิงเฉพาะท้ายเล่ม

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นรูปธรรมที่ชี้วัดได้ไม่เกินพอดี เช่น ประโยชน์ที่จำนวนหน่วยงานนำไปใช้ได้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในระดับใดเรื่องใด ไม่ควรเขียนเป็นผลกระทบที่กว้างจนเกินไป ยิ่งใหญ่เกินไป

8. วิธีดำเนินการวิจัย

การเขียนบรรยายระเบียบวิธีศึกษา ประเภทของการวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบใด มีวิธีการรวบรวมข้อมูลอย่างไร วิธีการประมวลผลและวิธีวิเคราะห์ข้อมูล ระยะเวลาศึกษาและแผนการดำเนินงานตลอดโครงการเป็นอย่างไร

9. งบประมาณวิจัย

กำหนดจากกิจกรรมที่ปรากฏในงานวิจัยว่ามีกิจกรรมอะไรบ้างจำนวนกี่ครั้ง ก็คน ใช้อะไรบ้าง เท่าไร